

Nyhedsbrev juni 2002

Hermed udsendes sommerens nyhedsbrev, som er sprængfyldt med informationer om kvinders aktiviteter på musikområdet! At så meget er i gang og at sommeren vælder ind over os netop nu, så alt er grønt og skønt og fyldt med fuglesang, får desværre ikke bestyrelsens uro over regeringens nedskæringspolitik på kulturområdet til at lette! Især ikke nu, da konsekvenserne begynder at synes og mærkes – og de rækker langt ind i fremtiden! Men vores lyst til fortsat at ville ændre verden eller i hvert fald verdens fremherskende musikalske kanon er uformindsket, hvilket forhåbentligt lyser ud af nyhedsbrevet! *Og hermed ønsker vi alle medlemmer en rigtig god sommer 2002!*

Kvinder i Musiks arrangementer for resten af året 2002 organiserer vi under temaet **"Kvinder spiller ind i EU formandskabet"**! Vi planlægger en række koncerter, som sammen med øvrige ligestillingsaktiviteter samles i et "ligestillingsprogram". *Ligestilling mellem kvinder og mænd er et af de mål den danske regering vil fremme under det danske EU formandskab*, skriver *Henriette Kjær, minister for ligestilling*, i maj til en række organisationer, herunder Kvinder i Musik og vi har siden sendt forslag til ministeren om bl.a. at *indlede alle ligestillingsarrangementer med musik skrevet af kvinder*. Hvor langt vi kommer med forslagene, skal vi nok informere om direkte, men programmet, som vil omfatte såvel officielle som NGO/græsrodsaktiviteter under formandskabet, vil bl.a. kunne følges på www.lige.nu.

Festivalen for Den hellige Birgitta af Vadstena i Rom 4.-5. oktober 2002.

Som meldt i forrige nyhedsbrev er der stor aktivitet i gang for at fejre 700-året for Den hellige Birgitta af Vadstena. Her er nu sidste nyt fra den italienske arrangørgruppe Fondazione Adkins Chiti: *Donne in Musica* i form af en oversigt over se specialister, som udgør tpanelet i symposiet med titlen: *Genio femminile nella musica sacra – Musica nuova per il terzo millennio*: Adrienne Clostre, Grand Prix de Rome, France. Dr. June Boyce-Tillman, King Alfred's College, University of Winchester, UK. Dr. Frances Cox, St. Gabriel's Church, London. Dr. Lisa Neufeld Thomas, Philadelphia Cathedral, USA. M^o Irma Ravinale, Accademia di Santa Cecilia, Italy. Mons. Francesco Marchiano, Commissione Pontificio per i Beni Culturali. Patricia Adkins Chiti, Fondazione Adkins Chiti : *Donne in Musica*. Prof. Edith S. Zack, Bar-Ilan University, Israel. Prof. Karen Lagergren, Sweden. Prof. Karmina Silec, Slovenia. Prof. Margaret Myers, Musicology Institute, University of Goteborg, Sweden. Suor Cristina Damonte, Istituto Pia Società Figlie di San Paolo. Suor Renata Sala, O.S.B. a.p. Endvidere har vi modtaget **program for konferencen**, som kan fås fra sekretariatet.

Vores svenske søsterorganisation **Riksföreningen Evterpe - Kvinnor i Musik** indkaldte til møde i marts "om 700-års-firandet år 2003 av Heliga Birgitta" Som begrundelse for indkaldelsen skriver **Margaret Meyers**: "Heliga Birgitta är utsedd till Europas Skyddshelgon 2003. Hon kommer att firas överallt i Europa under året, framförallt i Rom, men också i Sverige. 1998 var Evterpe, tillsammans med bland andra Institution för musikvetenskap på Göteborgs universitet, medarrangör för den lyckade jubileumsfestivalen för Hildegard av Bingen. Vi vill upprepa succén med Heliga Birgitta! Mötets syfte är att diskutera idéer och förslag om hur vi i väst skall ordna ett värdigt och spännande firande av Heliga Birgitta med centrum i Göteborg. Vi vill bilda en Birgittakommitté."

Festivalen tænkes afholdt i **maj 2003 i Göteborg** og vi følger det videre arbejde her i Nyhedsbrevene.

Statens Kunstfond har udskrevet "Miniature-konkurrence" for unge komponister.

En ny runde med frist 1.8.2002 er udskrevet under mottoet "*Hvis man ikke går til yderligheder, er der ingen grund til at gå*". Og bemærk: aldersgrænsen for "unge" er ikke defineret i betingelserne! I forrige konkurrence, udskrevet 1999, blev der valgt 6 vindere, hvoraf 1 kvinde, sangeren **Cathrine Lervig** (f. 1958), som fortrinsvis arbejder med rytmisk musik bygget på improvisation med brug af stemme uden ord. Hun har komponeret musik til teater- og danseforestillinger og arbejder stemmepædagogisk med børn og døvblinde. Juryen begrundede sin præmiering af værket "Kongres for ånder fra den truede menneskenatur" således: "Det, vi faldt for i værket, var dels en meget fin formning, en vidunderlig berusende sanselighed og en mangelage karakteriseringsevne. Det mangelage understreges ikke mindst gennem den forholdsvis beskedne, men virkningsfulde brug af elektronisk lydbearbejdning." Konkurrencebetingelser fås hos Statens Kunstfond, 33 11 36 01/ www.statenskunstfond.dk.

A Reference Book of Women Conductors.

Have you ever heard of women conductors? - maybe even experienced one in a concert. "Yes" would be very nice, but unfortunately, "no" is the more likely answer. In the professional area of orchestral conducting, women are, with 0-5%, still extremely underrepresented, despite the fact that both orchestra and audience have been able to appreciate the musical quality and professionalism of the few women who *have had the opportunity to conduct*. The German Archive Woman & Music is going to publish a *Reference Book of Women Conductors* both as hardback and as a website version.

The Reference Book will include: a CV, details about artistic career, specific areas of work, research and particularly contact addresses of women conductors of different nationality, age and experience. The main focus will be on artists who have worked with both symphonic or opera ensembles. The aim of the project is *to draw attention to the "phenomenon" women conductors and to publish their achievements*. In this way we hope to have a beneficial effect on the further support of these artists.

A most important aspect of this work is *to overcome prejudice* and to *encourage* women conductors. If you are in the possession of any informations, please contact Archiv Frau und Musik, Fuerstenbergerstr. 221, D-60323 Frankfurt am Main, fax: +49/(0)69/95928690, e-mail: dirigentinnen@archiv-frau-musik.de ; <http://www.dirigentinnen.de>

Vi ønsker tillykke til **Mihaela Vosganian, President of ARFA** (*vores søsterorganisation i Rumænien*), ISCM Board, coordinator of intercultural, interethnic, interreligious projects, som skriver: " I would like to share with you the great success obtained by ARFA - Romanian Association of Women in Music - in order to ensure women access to decisionmaking position within the cultural world. It is about the result at the new elections for the ISCM - International Society of Contemporary Music - Romanian section, where we obtained a great majority. The new President is the women composer **Maia Ciobanu** and in the Board we are 3 women from 4 places: **Doina Rotaru, Mihaela Vosganian** and **Irinel Anghel** who are all members ARFA. *I think this is a unic case in the ISCM history. We look forward to have projects together*".

- - - - -

8. april kom meddelelse om det danske elektro-akustiske musikstudie DIEMs formodede lukning ved årets udgang. DIEMs ledelses kommentar til den chokerende beslutning om nedskæringen kan ses på www.daimi.au.dk/~diem/dk/indexdk.html.

Én af de mange komponister, som regelmæssigt har arbejdet hos DIEM, er **Birgitte Alsted**, hvis nyeste værk "zu versuchen, die Fragen ..." netop er blevet til i DIEM-regi og uropført ved "Biograf for øret"-koncerten 14.2. 2002 i Cinemateket. Værket var atter programsat ved Danmarks Radios "Koncert for stort højttaler-orkester" 21.maj under festivalen Elektronisk Musikbro.

Der er mulighed for endnu et genhør lørdag 16/6 i parken ved Moesgård, Århus ved DIEM's "Skovkoncert" "DIEM 15 years revisited and remixed" - 3 eller flere DJ's versus Siegel, Pedersen, Teglbjerg og Alsted – en 6 timers marathonkoncert, som starter kl 13 . Birgitte Alsteds værk opføres som det sidste klokken ca.17.30. At DIEM snart kan være historie i dansk musikliv har afstedkommet store protest-skrivelser fra ind- og udland, men det har (endnu) ikke ændret beslutningen. "Dette er blot en enkelt, men meget betydningsfuld beskæring af komponisters muligheder for at udtrykke sig og få værker ud i verden til glæde for alle interesserede og for de af os, der har et uafrysteligt behov for at høre nyt, spændende, væsentligt, ånds- og hjertestimulerende (citater: Birgitte Alsted).

Kort nyt.

Flere af **Else Marie Pades værker** kan opleves på udstillingen "LYDBILLEDER VI – PIONERER" 8.6 – 8.9. 2002 på Museet for Samtidskunst, Stændertorvet 3D i Roskilde. Else Marie Pade "introduceres med tre gennemgående temaer med TV-collagen *En dag på Dyrehavsbakken* (1954). De tre temaer er: barndommens lyd, hverdagens lyd og krigens lyd. Det forreste rum er omskabt til et fysisk partitur. Hverdagens lyd repræsenteres ved båndsymfonien *Symphonie Magnetophonique* og barndommens lyse rum står i stærk kontrast til det mørke rum, hvor oplevelserne fra krigens gru og Pades tid i Frøslevlejren genkaldes". Se også www.samtidskunst.dk.

At Else Marie Pade under krigen var aktiv i modstandskampen beskrives i øvrigt i den nyligt udkomne bog "Ikke noget theseskab – Var vi terrorister? Om en gruppe kvinder i modstandskampen" . Af Hedda Lundh ved Marianne Alenius. Museum Tusulanum, 2002. Bogen lå klar til receptionen for Else Marie Pade i Filmhuset den 14. februar i år i anledning af genudgivelsen på cd af hendes værk "Glasperlespil" fra 1956, som også blev opført ved aftenens "Biograf for øret" koncert.

Det er *enestående*: pianisten **Elisabeth Klein**, som nu er bosat i Liverpool, afholdt den 1. februar i år i Department of Music, University of Liverpool, endnu én af sine *lecture-recital's*, denne gang om britiske komponister! Elisabeth Klein, som altid har været forrest på ny musikområdet, er som mange ved også pionér, hvad angår kvinders musik: siden slutningen af 70' har hun programsat og også uropført utallige soloklaverværker, hvoraf mange er tilegnet hende. Denne gang var der da også såvel *Thea Musgrave* som *Nicola LeFanu* på Elisabeth Kleins program! Selvom man ikke nødvendigvis skal tale om alder, afslørede Søren Schauser i sin begejstrede anmeldelse af Elisabeth Kleins seneste cd "The modern Italian piano" (udkommet i 2001, anmeldelsen citeret i Nyhedsbrev november 2001), at Elisabeth Klein har rundet de 90 år!

Sofia Gubaidulina, den russiske komponist som i 1999 modtog Sonning-prisen, fik i maj i år tillige med den sydafrikanske sanger **Miriam Makeba** endnu en stor pris, nemlig den svenske *Polar Music Prize* på 1.000.000 SEK til hver af de to fremragende kvinder.

Tirsdag den 26. maj var der i Cinemateket i København forpremiere på filmen "*Den væsentligste tid*" af **Lone Alstrup**, en film om **Sofia Gubaidulina**, som selv var til stede, idet hun kom direkte fra overrækkelsen af Polar-prisen. I den smukke og yderst seværdige film fortæller komponisten bl.a. om sit musikalske udspring og om sine *tanke om tid* i relation til det moderne samfund ligesom hendes arbejde med Danmarks Radios Symfoni-orkester og Radiokoret forud for overrækkelsen af Sonning-prisen i 1999 følges. Filmen kan ses den 11., 18. og 25. juni i Cinemateket og 14. – 20. juni i Øst for Paradis i Århus.

Eva Noer Kondrup "*Salt strøm salt*" med tekst af *Pia Tafdrup*, uropført 7. februar i Ålborg, blev i Berlingske Tidende karakteriseret som "stærkt og fascinerende" og anmelderen *Mette Rotschild* skrev bl.a. "Uimodståeligt flot var især den kraftige midterdel af sangafsnittet, hvor vokalens klang tindrede i beruselse og *Gisela Stille* og *Aalborg Symfoniorkester* fortolkede musikken i dens helhed nærmest, som var den skræddersyet til dem."

Et stort tillykke også til **Hanne Ørvad**, hvis fornemme portrætconcert 17.3.2002 bl.a. blev anmeldt af *Jens Brincker* i Berlingske Tidende under overskriften "*Når ord bliver til toner - Hanne Ørvad har allerede nået meget i den korte tid, hun har komponeret*". Om solostykkerne "Vingefang" for accordeon og "Cellofan" for cello hedder det "Her viser Hanne Ørvad sin klanglige og melodiske fantasi i suiter af små karakterstykker, som med karakteristiske pointer udfordrer musikerne og ægger i tilhørerne til billeddannelse....". Concerten rummede også en række større værker og JB slutter sin anmeldelse med at "der er al mulig grund til at tro, hun vil lære sig at mestre de store former og lange udviklingsforløb uden at sætte sin originalitet og ægthed over styr."

Dirigenten **Grethe Kolbe** efterlod bl.a. sin violin til Dansk Kapelmesterforening, som nu udlåner den til udvalgte violinstudierende i en afgrænset periode. Instrumentet, som "har en vidunderlig klang", overgik for nyligt til *Idinna Lützhøft*, studerende ved Det kgl. danske Musikkonservatorium, som er "glad og stolt over at have modtaget violinen", som hun lover at spille på hver dag! Tidligere har *Bodil Thorgaard Petersen*, Det jyske Musikkonservatorium, haft glæde af instrumentet i 2 år!

"Feminisme er ikke en stilart". Anmeldelse af bogen "*Art and Feminism*" af *Helene Rickett* og *Peggy Phela* (Phaidon, 2001) findes på *Forum Webmagasin* på Kvinfos hjemmeside www.kvinfo.dk. Herfra er der også links til utallige andre spændende websteder - fra anmeldelsen kan man f.eks. fortsætte til "*Feminism art theory*", hvor der alene under emnet **musik** er 191 links. Det er gratis at abonnere på Kvinfos virtuelle tidsskrift!

Et spørgsmål på musikbibliotekernes interne mail-spørge-liste om eksistensen af cd'er med gregoriansk sang skrevet af kvinder førte til en spændende webadresse "Melchite chant and gregorian by women composers" på <http://music.acu.edu/www/iawm/pages/byzantine.html> som udover omtaler af cd'er har links til 37 artikler om "Women's Early Eastern Spirituality". Artiklen kan også fås fra Kvinder i Musik sekretariat.

Cd'er.

"**Søstersolidaritet**" hedder en ny cd produceret af Kvindehusets Bibliotek og Arkiv i København og præsenteret ved "åbent hus-dag" i Kvindehuset i Gothersgade 4. maj i år. På cd'en synger 2 unge kvinder, Ditte Hansen og Ida Krøll sammen med Lisbeth Jørgensen, der akkompagnerer på guitar, et stort udvalg af de kendte rødstrømpesange suppleret med egne sange. Tekster og beciringer findes i den medfølgende booklet og cd'en kan købes direkte fra lisbethjoergensen@wanadoo.dk.

Manuela Lærkes "*So very still*" fik i Jyllands-Posten 7.5.02 flg. positive omtale af *Uffe Christensen* ""So very still" kryber længere og længere ind i sindet efter hver gennemlytning. Og bliver der..... Hun

har en glimrende varm og levende stemme og den 35-årige sangerindes dybe rødder i jazzen og gospelmusikken fornægter sig ikke. Pladens force er troværdigheden. Den musikalske ærlighed og hver eneste sang opleves sunget – og komponeret dybt fra hjertet Manuela Lærke har selv skrevet 8 af pladens 10 sange ..". Cd'en er udgivet på plademærket Sundance.

Nordisk nyt.

Nordic Sounds 2002:1 indeholder en artikel af Stuart Nicholson "Sign of the times in Nordic jazz", en gennemgang af unge nordiske kvindelige vokalist og deres udgivelser. Her er navne som *Silje Nergaard* og *Sidsel Endresen (N)*, *Cecilie Norby (DK)* og *Victoria Tolstoy* og *Lina Nyberg (S)*.

"Manliga genier dominerar musikhistorien - varför finns det så få kända kvinnor i musikhistorien?" Tobias Pettersson, som doktorerer i musikvidenskab ved Göteborgs Universitet, giver sit bud herpå i sin afhandling om svenske musikhistorie-håndbøger. Et koncentrat af hans teorier kan læses i tidsskriftet *genus 2002:1*. Gratis abonnement på *genus*, *aktuellt magasin från Nationella sekretariatet för genusforskning*, Göteborgs Universitet kan bestilles fra sekretariat@genus.gu.se eller telefonisk på 0046 31-773 56 00.

Orkester Norden skal i sommeren 2002 på turné i *Kina* under ledelse af den unge finske dirigent **Susanna Mälkki**, som for alvor er i gang med en international karriere! Hun er uddannet cellist fra Sibelius Akademiet, Helsingfors, konkurrerede sig så ind på en 1. celloplads i Göteborgs Symfoniorkester, hvor hun spillede 1995-98 samtidigt med, at hun studerede direktion hos **Jorma Panula**. **Susanna Mälkki** stod frem som endnu en af Jorma Panulas forrygende dygtige elever, da hun i 1999 dirigerede uropførelsen af Thomas Adès opera "Powder her face" i Helsingfors. Thomas Adès inviterede hende til efterfølgende at dirigere operaen ved diverse festivaler samt at turnere med den i Storbritannien. Siden har hun dirigeret bl.a. Göteborgs Symfoniorkester, Deutsche Kammerphilharmonie, Aarhus Symfoniorkester, Avanti, BBC Philharmonic Orchestra samt såvel Tokyo Symphony som Tokyo Philharmonic Orchestra!

Det finske Musikinformationscenter melder. at "This summer the music of **Kaija Saariaho** (b. 1952) will be presented in the prominent podiums in USA. Two of the performances are North-American premieres. Her opera *L'amour de loin* was a joint-commission by Salzburg Festival, Théâtre Châtelet (Paris) and The Santa Fe Opera and the work will be staged three times in Santa Fe (July 27th and 31st, August 9th). The flute concerto *Aile du songe* will also be performed for the first time in America when *Camilla Hoitenga* plays with the Chicago Symphony Orchestra at the Ravinia Festival on July 6th. There are further performances of Saariaho's works in the USA. in 2002. Ms. Saariaho will be present in Tanglewood during August 12th-19th and her vocal work *Château de l'âme* will be performed there on August 17th."

Den engelske komponist **Judith Weir** (f. 1954) er sammen med komponisten *Magnus Lindberg* "huskomponist" ved dette års musikfestival i Åbo, Finland. Judith Weir er uddannet oboist og komponist og var i slutningen af 90'erne "Composer in residence" hos Birminghamsymfonikerne under ledelse af Simon Rattle. Hendes værker spilles ofte i England og i USA, men hun er (endnu) et relativt ukendt navn i vore nordiske lande. På hendes værkfortegnelse findes bl.a. orkesterværker, flere operaer og vokalmusik. En søgning i bibliotekssystemet herhjemme viser dog, at der findes *nogle* værker af Judith Weir her i landet!

Vores svenske søsterorganisations **Evterpe** har i sit seneste nummer af Musikmagasin Evterpe bl.a. en oversigt over webadresser på en række kvindemusiksider. Kontakt Kvinder i Musiks sekretariat, hvis du har brug nyttige links!

Kvinder i Musik efterlyser arbejdskraft specielt til de praktiske ting i forbindelse med vores arrangementer, udsendelse af nyhedsbreve m.m. Vi vil med mellemrum "annoncere efter hjælp", men du velkommen til allerede nu at ringe (33 69 22 46) eller send en mail, så kontakter vi dig!

Deadline for næste nyhedsbrev: 1.9.2002.

Medlemmerne er velkomne til at indsende materiale, herunder "klip" med kildeangivelse til sekretariatsadressen eller pr. e-mail til tok@dkdm.dk. ligesom der kan citeres fra nyhedsbrevet.

